

Király Lajos erdőmérnökre emlékezem

Király Lajos erdőmérnök idén lenne 110 éves! Selmecbányán 1894-ben született. Édesapja az evangélikus magyar gimnázium igazgatója volt. „Lajos bácsi” (a mi generációnknak csak bácsi) 1912 őszén iratkozott be a Főiskola Erdőmérnöki Karára. Endre bátyja akkor már másodéves kohómérnök-hallgató volt. Édesapjuk kezdeményezésére a sí-sportolást kedvelték és az Alacsony-Tátrában sikeresen gyakorolták. Életük későbbi alakulására ez jelentős befolyással volt. Az első nyári szakmai gyakorlatra 1914 nyarán Erdélyben, Hunyad vármegyében, a szászsebesi állami erdőigazgatóságnál került sor, a Sebes-folyó völgyében. Ez a háborús mozgósítás idején történt.

1914 szeptemberében katonai újonckiképzésre mindkettőjüket Léván sorozták. Innen Mariazellbe kerültek katonai síoktató tanfolyamra. A kiképzésből visszatérve, Esztergomból a menetzászlóaljjal 1915 februárjában Bandi bátyjával együtt az orosz harctérre, az Ungfolyóval átellenben, a galíciai frontra, a San-folyó völgyébe kerültek. Itt ezredparancsnokuk bizalmába fogadva sűrűn szolgáltatóra osztotta be őket. 1915. április 1-jén az oroszok bekerítették, és cseh dezertált katonák kísérték őket hátra a fogolytáborba. Nélkülözésekkel, betegségekkel teli hosszú utazással kerültek Kelet-Szibériába, a csitai kormányzóságba, majd magába Csita városba. Itt érte őket 1917. februárban a polgári, novemberben pedig a kommunista forradalom híre. A kormányzóság területét a japán hadsereg az antant szövetségeseiként szállta meg. A japán–magyar testvéri szolidaritásnak köszönhetően, hogy a hazautazáshoz szükséges amerikai dollárt meg tudták szerezni. Miután a kb. 100 ezer fős cseh légiós hadsereg hazautazóban Szibérián, Mongólián, Mandzsúrián, Kínán át elvonult, ők is vonatra ülhetek. Sanghajból egy japán kereskedelmi hajóval 1920 augusztusában érkeztek meg Hamburgba, végül októberben Selmecbányára. Különös volt a Király-fiúk sorsa, mert mindenütt, mindig együtt lehetek, Selmecbányától Kínán át Selmecbányáig. Lajos bácsi Selmecbányáról a cseh megszállás miatt Sopronba igyekezett a főiskolára, s itt a hátralévő három szemesztert egy év alatt lehallgatta és vizsgáit letette.

1921. augusztus 25-én került Szilvászváradra, a Pallavicini uradalom akkor 5700 hektár nagyságú erdőbirtokára. Hosszú utat tett meg Selmechtől Szibérián,

Kínán, újból Selmeccen, majd Sopronon át Szilvászváradig, kb. 40 ezer km-t, vagyis a Föld egyenlítőjével azonos hosszat. Működését a nagyvisnyói erdőgondnokságon erdőrendezéssel kezdte (első fizetése havi egy mázsa búza volt, mai áron 3000 Ft. Ilyen állapotok voltak a háborúvesztés miatt...). Évek múltán szilvászvárad erdőgondnok lett. A Szalajka-patak bejáratánál laktak, most erdészeti helytörténeti múzeumként működő emeletes épületben. Itt érte őket 1944–45-ben a román hadsereg megszállása. 1945-ben a földreform-törvény kapcsán a Pallavicini erdőbirtokot is államosították. Lajos bácsi felügyeleti tisztként a MÁLLRED miskolci erdőigazgatóságára került. Nyugdíjas korában a Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetsége borsodi elnökségének tagjaként is nagyon tevékeny volt. Ekkor az erdészeten kívül a természetvédelem, a környezetvédelem (ebben ő volt az úttörő szakember), a vízügy és a tokaj-hegyaljai szőlőrekonstrukció volt a kedvenc témaköre. Keresztény szociális eszmeiségű emberként, a háborús szenvedések, Szibériában a hadifogság, Kínában a nép nagy nyomora megdöbbentő hatással volt rá. Jól ismerte a nép gondjait, és véleményét nem rejtette véka alá. Emiatt Miskolcon az akkori politikai rendőrség zaklatta.

Nyugdíjas korában kezdett hozzá a családi és szakmai krónikájának megírásához. Ezzel 1958-ban készült el. Maga gépelte indigós másolatokkal 576 oldalnyi művét, családtagjai részére 3-3 kötetben.

Lajos bácsit 1937-ben Szilvászváradon gimnazista diákként ismertem meg,

amikor Nagyvisnyón a Bán-patak völgyében cserkész táborban voltam. Akkor nem gondoltam, hogy egykor majd erdőmérnök leszek. 1949-ben elhagyva szeretett erdész pályámat, vasútépítő MÁV főmérnökként Miskolcon újból találkoztunk. A MTE Sz elnökségében és egyesületeiben eredményesen együttműködtünk. Én a közlekedésfejlesztést és a regionális tervezést képviseltem. 1970-ben temetésén Miskolcon a Szövetség nevében búcsúztattam.

Az 1990-es évek elején fia, Király László, az Erdőrendezési Tanszék professzora Budapesten arra kért, hogy a családi krónikát lektorálva dolgozzam fel. Az 1912–1921. évek közötti főiskolai, erdészeti és a háborús emlékekkel el is készültem. A folytatásra nem került sor, de amit lektoráltam, 91 lábjegyzettel láttam el. Ehhez sok turistatérképet, nemzetközi vasúti menetrendeket, földrajzi és történelmi könyveket tanulmányoztam át, hogy a rövid megnevezéseket és összefüggéseket minél érthetőbbé tegyem. Ezt elkészítve, sokszorosítással közkinccsé tettem. Közben a családja hozzálátott a krónika internetre tételéhez, és most már a teljes 576 oldal az interneten is olvasható.

Az internet kódját az alábbiakban közlöm:

www.kfki.hu/~kiraly/private/kiraly-lajos

A krónika általam feldolgozott fejezetét fénymásolatban egyetemünk könyvtárának és a Központi Erdészeti Múzeumnak Sopronba, valamint a szilvászvárad múzeumnak is megküldtem.

Hábel György

Köszöntjük a 80 éves Bidló Gábort

Dr. Bidló Gábor vegyész mérnök, a budapesti Műszaki Egyetem Mérnökgeológiai Tanszékének oktatójaként dolgozott nyugdíjazásáig. Ha most lapunkban megemlékezünk róla, azért tesszük, mert jó pár éven át, amióta a geológia tárgyat újra bevették az erdőmérnök-hallgatók órarendjébe, rendszeresen bejárt a Termőhelyismeret-tani Tanszékre, és a hallgatókat a közetmeghatározásra tanította. Utazásra az is csábította, hogy a Tanszéken oktatóként működő fia (B. András) szépen gyarapodó létszámú családját is látni kívánta.

A Talajtani Szakosztály talajásványokkal foglalkozó részlegét irányí-

totta, és ez már jelzi szűkebb szakterületét.

Most, 80. születésnapjának köszönésére több, földtannal foglalkozó szervezet ünnepi ülést szervez a BME központi épületében. Az ülés előadásainak sorát fiának „Soproni talajok ásványi vizsgálata” című előadása vezeti be. Vagyis – erdész műszóval – az újulat is szépen mutatja magát.

Dr. Bidló Gábor önzetlen segítségét ezúton köszönjük meg mi is. Kívánunk neki töretlen alkotókedvet, jó egészségben töltött sok-sok évet!

Dr. hc. dr. Szodfridt István
professor emeritus